

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
2M A
46

Il Renouard a pp: 76 descrive in altro modo questo libro.
Concorda il numero delle pagine e il millesimo; non concorda il resto.
L'edizione sembra una, con esemplari diversamente firmati.
Ciò rende immagine dell'agitazione che nel 1550 regnava nell'animo, negli affari e nella tipografia di Roberto Estienne.
Si direbbe che Carlo, futuro direttore, incomincia a far capolino in questo esemplare.
Vedi Renouard a pp: 316 e seguenti. — Severini

Alphabetum Græcum

Regiis trium generum characteribus poſtremò excuſum.

LVTETIAE.

Cura ac diligentia Caroli Stephani.

M. D. L.

LITERARVM GRAECARVM,
quæ ſunt quatuor & viginti,

Figura	Nomen		Pronuntiatio
Α α	Αλφα	Alpha	a
Β β ϐ	Βῆτα	Vita	b
Γ γ	Γάμμα	Gamma	g
Δ δ	Δέλτα	Delta	d
Ε ε	Ε ψιλὸν	Epſilon	e tenue.
Ζ ζ ζ	Ζῆτα	Zita	z
Η η	Ητα	Ita	e dēſum
Θ θ ϑ	Θῆτα	Thita	th
Ι ι	Ιῶτα	Iota	i
Κ κ	Κάππα	Cappa	c
Λ λ	Λάμϐδα	Lambda	l
Μ μ	Μῦ	My	m
Ν ν	Νῦ	Ny	n
Ξ ξ	Ξῖ	Xi	x
Ο ο ο	ο μικρὸν	O micrō	o paruū.
Π ϖ π	Πῖ	Pi	p
Ρ ρ ρ	Ρῶ	Ro	r
Σ σ C C ς	Σῖγμα	Sigma	ſ s
Τ τ	Ταῦ	Taf	t

Ξ ξ facit x vt ξένος xenos.
Ο ο facit o paruũ vt ὀβελίσκος ouelifcos.
Π π facit p vt πατὴρ patir.
Ρ ρ facit r vt ῥώμη rhomi.
Σ σ facit ſ vt σάρξ ſarx.
Τ τ facit t vt τάφος taphos.
Υ υ facit y vt ὕμνος hymnos.
Φ φ facit ph vt φίλος philos.
Χ χ facit ch vt χριστὸς Chriſtos.
Ψ ψ facit pſ vt ψύχος pſychos.
Ω ω facit o magnum, vt χιτὼν chiton.

DE DIVISIONE LITERARVM.

Diuiduntur hæ quatuor & viginti literæ in vocales & conſonantes.

Vocales ſunt ſeptem, α ε η ι ο υ ω.

Longæ η ω

Breues ε ο

Communes α ι υ

Præpoſitiuæ α ε η ο ω

Subiunctiuæ ι υ

Mutabiles α ε ο

Immutabiles η ι υ ω

Ex his cõſtantur duodecim diphthõ-
gi, quæ in duas partes diuiduntur,

æ af i ef i ou.

Proprias ſex, αι αυ ει ευ οι ου.

a i o y if of.

Improprias totidem, ᾳ ῃ ῳ υι ηυ ωυ.
quarum duæ poſtremæ Ionum ma-
gis propriæ ſunt.

DIVISIO CONSONANTIVM.

Conſonantes ſeptemdecim, β γ δ ζ
θ κ λ μ ν ξ π ρ σ τ φ χ ψ.

Semiuocales ζ ξ ψ λ μ ν ρ σ.

Duplices ζ ξ ψ.

Immutabiles λ μ ν ρ.

μοναδικὸν σ, id eſt ſui iuris, peculia-
rémque quandam poteſtatẽ obtinens.

Mutæ β γ δ κ π τ θ φ χ.

Tenues { π κ τ } Mediæ { β γ δ } Aſpiratæ { φ χ θ }

β eſt medium inter π & φ. γ inter
κ & χ. δ inter τ & θ.

gorum propriarum.

AI αι facit æ, vt αἰνέω æneo.

AY αυ facit af medium inter b & f, vt αὐλὴ afli.

EI ει facit i longum, vt χεὶρ chir, εἰς is, εἰκὼν icon.

EY ευ facit ef medium inter b & f, vt εὖγε efge, Θησεὺς Thisefs.

OI οι facit i longum, vt οἴμη imi.

OY ου facit ou, vt οὐκοῦν oucoun.

De poteſtate impropriarum.

ᾳ cum iota ſubſcripto facit a lõgum, vt ᾄδω ado.

ῃ cum iota ſubſcripto facit i lõgum, vt τῇ τιμῇ ti timi.

ῳ cũ iota ſubſcripto facit o lõgum, vt παλινῳδία palinodia. Veteres verò nõ ſubſcribebant iota, ſed aſcribebant ſic, τῶι αἰνείαι to ænia, τῆι μούσηι ti mouſi, τραγωιδίαι tragodia: quod in codicibus antiquis licet videre, tamen minori

iota α η ω literis quibus adſcribitur, & eiuſdem ferè magnitudinis cuius eſt illud quod nunc ſubſcribitur: quæ antiqua ſcribendi conſuetudo adhuc ſeruatur in maiuſculis literis, ſic ΤΩΙ ΛΟΓΩΙ, to logo, ΤΗΙ ΜΟΥΣΗΙ ti mouſi.

ΥΙ υι cum iota adſcripto facit y longũ, vt μυῖα mya. Habita ratione huius diphthõgi impropriæ, quam perpetuò comitatur iota, veteres Grãmatici nomen dederunt υ pſilo, quod ſignificat i nudum & liberum litera iota.

ΗΥ ηυ facit if medium inter b & u conſonantem, vt ηὗδα ifda.

Ωυ ωυ facit of medium inter b & u conſonantem, vt ὠυτὸς oftos pro αὐτὸς, Ionicé.

QVONAM MODO DIPHTHONgi Græcæ in linguam Latinam trãſferantur.

AI mutatur in æ diphthongũ, αἰνείας

AEneas, ἑβραῖος Hebræus. Interdum diuiditur, vt Αἴας Aiax.

AΥ mutatur in au, vt αὐλὴ aula, θησαυρὸς theſaurus.

EI mutatur vel in e longũ, vt ἀχίλλειος Achilleus, καισάρεια Cæſarea: vel in i lõgum, vt νεῖλος Nilus, εἴδωλον idôlum, ἀντιόχεια Antiochia.

EΥ mutatur in eu diphthongum, vt θησεὺς Theſeus, εὖγε euge.

OI mutatur in œ diphthongum, vt φοῖνιξ phœnix, οἰνοφόρον œnophorũ. Interdum diuiditur, vt Τροία Troia.

OΥ mutatur in u lõgum, vt μουσικὴ muſica, Οἰδίπους OEdipus.

De diphthongis impropriis.

ῃ cum iota vertitur in y longum, vt ἅρπυια Harpya.

ῳ cum iota ſubſcripto tranſit in œ diphthongum, vt ἡ κωμῳδία comœdia, ἡ τραγῳδία tragœdia: vel in o longum, vt ᾠδὴ oda, παλινῳδία palinodia.

QVEMADMODVM literæ ac diphthõgi Græcæ in Latinũ transferãtur.

A mutatur in a, vt κάλαθος calathus. Interdum in e, vt τάλαντον talẽtum. Itẽ in i, vt κάναστρον canistrum. Item in o, vt κάρυλος corylus. Et in u, vt θρίαμβος triumphus. Et in æ diphthongum, vt Ασκληπιὸς, AEsculapius.

B mutatur in b, vt φοῖβος Phœbus. Item in ph, vt θρίαμβος triumphus.

Γ mutatur in g, vt γένος genus. Vertitur etiam in n, vt ἄγγελος angelus, δίφθογγος diphthõgus, ἄγκυρα ancora, ἀγχίσης Anchises, σφίγξ sphinx. In his autẽ dictionibus pronuntiatur per ν, quia γ ante γ, itẽ ante κ, χ, ξ, pronuntiari debet per ν. Antiqui Græcam orthographiã obseruantes, aggelus, diphthoggus scribebant per duplex gg.

Δ mutatur in d, vt Διδὼ Dido. Interdũ in b, vt δὶς bis: & in l, vt ὀδυσσεὺς Vlysses. Sicut etiam apud nos d in l muta-

tur, vt à sedeo sella.

Epsilon mutatur in e breue, vt ἐγὼ ego, γένεσις genesis.

Z interdũ nõ mutatur, vt ζέφυρος Zephyrus: Interdũ verò mutatur in geminũ ss, vt μάζα massa, πατρίζω patrisso.

H mutatur in e longum, vt κηρὸς cera, σκηνὴ scena, ἠθικὴ ethice. Interdũ in a longum, vt μήτηρ mater, φήμη fama.

Θ mutatur in th aspiratum, vt θρήκη Thrace, θυρσὸς thyrsus. Interdum in suam tenuem, id est t, vt θρίαμβος triũphus. Item in suam mediam, id est d, vt Θεὸς Deus, θεὰ dea.

I mutatur in i modò lõgum, modò breue, vt ἀγχίσης Anchises, νεστορίδης Nestorides.

K mutatur in c, vt Κάκος Cacus. Interdũ in suam mediã, id est g, vt κώβιος gobius, κύκνος cygnus: quãquam & cycnus dicimus. Itẽ in p, vt λύκος lupus.

Λ mutatur in l, vt πάλλας Pallas, λύ-

λύρα lyra, λὺξ lux.

M mutatur in m, vt γραμματικὸς grãmaticus, στέμμα stemma.

N vertitur in n, vt νὺξ nox, ναῦς nauis, ναὶ næ, νόθος nothus.

Ξ vertitur in x, vt ξενοφῶν Xenophõ, ξένιον xenion.

O micrõ mutatur in o breue, vt ὄλυμπος Olympus. Item in u, vt ὀδυσσεὺς Vlyſſes. Sed frequens mutatio eſt ο in u, in fine dictionis, vt κύπρος Cyprus, ὅμηρος Homerus, ἴλιον Ilium. Interdum in e, vt γόνυ genu, ἀλέξανδρος Alexander, κάπρος caper.

Π mutatur in p, vt πατὴρ pater. Interdũ in ſuam aſpiratam, quæ eſt apud nos ph, vt τρόπαιον trophæum. Item in ſuam mediam quæ eſt apud nos b, vt πύξος buxus, ἄραψ Arabs.

P mutatur in r, vt ῥήτωρ rhetor. Vbi ſciendum, omnem dictionem quæ apud Græcos ſcribitur per ρ in princi-

pio dictionis, apud nos transferri cum aspiratione, vt ῥητορικὴ rhetorice.

Σ vertitur in ſ, vt Σίσυφος Siſyphus. Interdum in x, vt Αἴας Aiax. Item in t, vt σὺ tu, σὲ te.

T mutatur in t, vt Τροία Troia, Τάνταλος Tantalus. Inuenitur etiam mutatum in ſ, ſigma præcedéte, vt ὀςᾶ oſſa.

Υ plerunque remanet, vt ἱερώνυμος Hieronymus, συνώνυμον ſynonymum. Tranſit etiam in u, vt Ρώμυλος Rhomulus, πύξος buxus, σῦς ſus, μῦς mus.

Φ vertitur in ph, vt φιλόσοφος philoſophus. Aliquando etiam in f, vt φυγὴ fuga, φήμη fama. Item in ſuam mediá, vt ἄμφω ambo.

Χ mutatur in ch, vt Χρύσης Chryſes, Χρυσόςομος Chryſoſtomus, Χριςὸς CHRISTVS.

Spiritum aſperum Græcum modò in ſ vertimus, vt ἕξ ſex, ἑπτὰ ſeptem: modò in u, vt ἑνετὸς Venetus, ἑσπέρα

vespera. Sed frequenter in nostrā aspirationem, vt ὕμνος hymnus.

Ψ mutatur in ps, vt αἰθίοψ AEthiops. Aliquādo in bs, vt ἄραψ Arabs, ἄψυρτος Absyrtus.

Ω mega transit in o longū, vt ὠκεανὸς Oceanus, εἴδωλον idôlum.

De υ.

Υψιλὸν, i nudū & simplex, ita dictum habita ratione diphthongi impropriæ ῃ, quæ iota perpetuò comitem habet.

De ε η ο ω.

Vt ο dicitur μικρὸν collatum ω μεγάλῳ, ita etiam ε dicitur ψιλὸν, id est tenue & simplex, cōparatum η, quod est velut ε διπλοῦ καὶ σύνθετον. Cōstat enim propius intuenti & maiores & minores literas Græcas, η compositum esse è duobus εε, vt ω è duobus οο: qua in sententia sunt Grāmatici haud vulgares, qui constanter affirmant veteres Græcos pronuntiauisse η per ε: quod etiam

docent nomina illa, πηνελόπη, γραμματικὴ, & ἐπιτομή, quæ Latinè à veteribus per e reddita sunt, Penelope, Grammatice, epitome.

DE TONIS, TEMPORIbus, spiritibus, & passionibus: quæ omnia generali προσῳδιῶν, id est, accentuũ appellatione comprehendun

Τόνοι, seu accentus sunt tres. Acutus θεός, λόγος, τύπτομεν. Grauis ` τιμὴ. Circunflexus ˜ ποιῶ, βοᾶτε. Acutus attollit syllabã quam afficit, Grauis deprimit: Circunflexus attollit atque deprimit.

Χρόνοι, id est Tempora duo, Lõgum & Breue: quorum prius hac nota - significatur, & vocali productæ superponitur: Posterius autem ita notatur ˘ vocalem correptam indicans.

Πνεύματα, hoc est Spiritus sunt duo. Asper, siue densus ʽ ἅμα. Lenis, siue tenuis ʼ ἐγώ. Semper autem vocalis aut diphthongus initio dictionis alterum

LITERARVM GRAECARVM,

quæ ſunt quatuor & viginti,

Figura	Nomen	Pronuntiatio	
Α α	Αλφα	Alpha	a
Β β ϐ	Βῆτα	Vita	b
Γ γ	Γάμμα	Gamma	g
Δ δ	Δέλτα	Delta	d
Ε ε	Ε ψιλὸν	Epſilon	e tenue.
Ζ ζ ζ	Ζῆτα	Zita	z
Η η	Ητα	Ita	e dēſum
Θ θ ϑ	Θῆτα	Thita	th
Ι ι	Ιῶτα	Iota	i
Κ κ	Κάππα	Cappa	c
Λ λ	Λάμϐδα	Lambda	l
Μ μ	Μῦ	My	m
Ν ν	Νῦ	Ny	n
Ξ ξ	Ξῖ	Xi	x
Ο ο ο	ο μικρὸν	O micrō	o paruū.
Π ϖ π	Πῖ	Pi	p
Ρ ρ ρ	Ρῶ	Ro	r
Σ σ C C ς	Σῖγμα	Sigma	ſ s
Τ τ	Ταῦ	Taf	t

Υ υ ὐ	Υ ψιλόν	Y pſilon	y
Φ φ φ	Φῖ	Phi	ph
Χ χ	Χῖ	Chi	ch
Ψ ψ ψ	Ψῖ	Pſi	pſ
Ω ῶ ω	Ω μέγα	O mega	o magnū.

DE PRONVNTIATIONE ET ſono literarum omnium.

Α α facit a	vt ἀγαθὸς agathos.
Β β facit u	vt βάρβαρος varuaros.
Γ γ facit g	vt γέγραφα gegrapha.
Δ δ facit d	vt δέησις deiſis.
Ε ε facit e	vt ἐγὼ ego.
Ζ ζ facit z	vt ζωὴ zoi.
Η η facit i longū	vt φήμη phimi.
Θ θ facit th	vt θάνατος thanatos.
Ι ι facit i	vt ἰατρὸς iatros.
Κ κ facit c	vt κόλαξ colax.
Λ λ facit l	vt λάλος lalos.
Μ μ facit m	vt μίμησις mimiſis.
Ν ν facit n	vt ναὶ næ.

Ξ ξ facit x vt ξένος xenos.
Ο ο facit o paruū vt ὀβελίσκος ouelifcos.
Π π facit p vt πατὴρ patir.
Ρ ρ facit r vt ῥώμη rhomi.
Σ σ facit ſ vt σὰρξ ſarx.
Τ τ facit t vt τάφος taphos.
Υ υ facit y vt ὕμνος hymnos.
Φ φ facit ph vt φίλος philos.
Χ χ facit ch vt χριστὸς Chriſtos.
Ψ ψ facit pſ vt ψύχος pſychos.
Ω ω facit o magnum, vt χιτὼν chiton.

DE DIVISIONE LITERARVM.

Diuiduntur hæ quatuor & viginti literæ in vocales & conſonantes.

Vocales ſunt ſeptem, α ε η ι ο υ ω.

Longæ η ω

Breues ε ο

Communes α ι υ

Præpoſitiuæ α ε η ο ω

Subiunctiuæ ι υ

Mutabiles α ε ο

Immutabiles η ι υ ω

Ex his cõſtantur duodecim diphthõgi, quæ in duas partes diuiduntur,

æ af i ef i ou.

Proprias ſex, αι αυ ει ευ οι ου.

a i o y if of.

Improprias totidem, ᾳ ῃ ῳ υι ηυ ωυ. quarum duæ poſtremæ Ionum magis propriæ ſunt.

DIVISIO CONSONANTIVM.

Conſonantes ſeptemdecim, β γ δ ζ θ κ λ μ ν ξ π ρ σ τ φ χ ψ.

Semiuocales ζ ξ ψ λ μ ν ρ σ.

Duplices ζ ξ ψ.

Immutabiles λ μ ν ρ.

μοναδικὸν σ, id eſt ſui iuris, peculiarémque quandam poteſtatẽ obtinens.

Mutæ β γ δ κ π τ θ φ χ.

Tenues { π κ τ } Mediæ { β γ δ } Aſpiratæ { φ χ θ }

β eſt medium inter π & φ. γ inter κ & χ. δ inter τ & θ.

DE POTESTATE DIPHTHONgorum propriarum.

AI αι facit æ, vt αἰνέω æneo.

AY αυ facit af medium inter b & f, vt αὐλὴ afli.

EI ει facit i longum, vt χεὶρ chir, εἰς is, εἰκὼν icon.

EY ευ facit ef medium inter b & f, vt εὖγε efge, Θησεὺς Thisefs.

OI οι facit i longum, vt οἴμη imi.

OY ου facit ou, vt οὐκοῦν oucoun.

De poteſtate impropriarum.

ᾳ cum iota ſubſcripto facit a lõgum, vt ᾄδω ado.

ῃ cum iota ſubſcripto facit i lõgum, vt τῇ τιμῇ ti timi.

ῳ cũ iota ſubſcripto facit o lõgum, vt παλινῳδία palinodia. Veteres verò nõ ſubſcribebant iota, ſed aſcribebant ſic, τῶι αἰνείαι to ænia, τῆι μούσηι ti mouſi, τραγωιδίαι tragodia: quod in codicibus antiquis licet videre, tamen minori

iota α η ω literis quibus adſcribitur, & eiuſdem ferè magnitudinis cuius eſt illud quod nunc ſubſcribitur: quæ antiqua ſcribendi conſuetudo adhuc ſeruatur in maiuſculis literis, ſic Τ Ωι ΛΟΓΩι to logo, ΤΗι ΜΟΥΣΗι ti mouſi.

Υι ῃ cum iota adſcripto facit y longũ, vt μυῖα mya. Habita ratione huius diphthõgi impropriæ, quam perpetuò comitatur iota, veteres Grãmatici nomen dederunt υ pſilo, quod ſignificat i nudum & liberum litera iota.

ΗΥ ηυ facit if medium inter b & u conſonantem, vt ηὗδα ifda.

Ωυ ωυ facit of medium inter b & u conſonantem, vt ὠυτὸς oftos pro αὐτὸς, Ionicé.

QVONAM MODO DIPHTHONgi Græcæ in linguam Latinam trãſferantur.

AI mutatur in æ diphthongũ, αἰνείας

AEneas, ἑβραῖος Hebræus. Interdum diuiditur, vt Αἴας Aiax.

AΥ mutatur in au, vt αὐλὴ aula, θησαυρὸς thesaurus.

EI mutatur vel in e longũ, vt ἀχίλλειος Achilleus, καισάρεια Cæsarea: vel in i lõgum, vt νεῖλος Nilus, εἴδωλον idôlum, ἀντιόχεια Antiochia.

EΥ mutatur in eu diphthongum, vt θησεὺς Theseus, εὖγε euge.

OI mutatur in œ diphthongum, vt φοῖνιξ phœnix, οἰνοφόρον œnophorũ. Interdum diuiditur, vt Τροία Troia.

OΥ mutatur in u lõgum, vt μουσικὴ musica, Οἰδίπους OEdipus.

De diphthongis impropriis.

η cum iota vertitur in y longum, vt Ἁρπυια Harpya.

ῳ cum iota subscripto transit in œ diphthongum, vt ἡ κωμῳδία comœdia, ἡ τραγῳδία tragœdia: vel in o longum, vt ᾠδὴ oda, παλινῳδία palinodia.

QVEMADMODVM literæ ac diphthõgi Græcæ in Latinũ transferãtur.

A mutatur in a, vt κάλαθος calathus. Interdum in e, vt τάλαντον talẽtum. Itẽ in i, vt κάνασρον caniſtrum. Item in o, vt κάρυλος corylus. Et in u, vt θρίαμβος triumphus. Et in æ diphthongum, vt Ασκληπιὸς, AEſculapius.

B mutatur in b, vt Φοῖβος Phœbus. Item in ph, vt θρίαμβος triumphus.

Γ mutatur in g, vt γένος genus. Vertitur etiam in n, vt ἄγγελος angelus, δίφθογγος diphthõgus, ἄγκυρα ancora, ἀγχίσης Anchiſes, σφίγξ ſphinx. In his autẽ dictionibus pronuntiatur per ν, quia γ ante γ, itẽ ante κ, χ, ξ, pronuntiari debet per ν. Antiqui Græcam orthographiã obſeruantes, aggelus, diphthoggus ſcribebant per duplex gg.

Δ mutatur in d, vt Διδὼ Dido. Interdũ in b, vt δὶς bis: & in l, vt ὀδυσσεὺς Vlyſſes. Sicut etiam apud nos d in l muta-

tur, vt à ſedeo ſella.

Epſilon mutatur in e breue, vt ἐγὼ ego, γένεσις geneſis.

Z interdũ nõ mutatur, vt ζέφυρος Zephyrus: Interdũ verò mutatur in geminũ ſſ, vt μάζα maſſa, πατρίζω patriſſo.

H mutatur in e longum, vt κηρὸς cera, σκηνὴ ſcena, ἠθικὴ ethice. Interdũ in a longum, vt μήτηρ mater, φήμη fama.

Θ mutatur in th aſpiratum, vt Θρήκη Thrace, θυρσὸς thyrſus. Interdum in ſuam tenuem, id eſt t, vt θρίαμβος triũphus. Item in ſuam mediam, id eſt d, vt Θεὸς Deus, θεὰ dea.

I mutatur in i modò lõgum, modò breue, vt ἀγχίσης Anchiſes, νεστορίδης Neſtorides.

K mutatur in c, vt Κάκος Cacus. Interdũ in ſuam mediá, id eſt g, vt κώβιος gobius, κύκνος cygnus: quãquam & cycnus dicimus. Itẽ in p, vt λύκος lupus.

Λ mutatur in l, vt πάλλας Pallas, λύ-

ἐ lyra, λύξ lux.

M mutatur in m, vt γραμματικὸς grãmaticus, στέμμα ſtemma.

N vertitur in n, vt νὺξ nox, ναῦς nauis, ναὶ næ, νόθος nothus.

Ξ vertitur in x, vt ξενοφῶν Xenophõ, ξένιον xenion.

O micrõ mutatur in o breue, vt ὄλυμπος Olympus. Item in u, vt ὀδυσσεὺς Vlyſſes. Sed frequens mutatio eſt ο in u, in fine dictionis, vt κύπρος Cyprus, ὅμηρος Homerus, ἴλιον Ilium. Interdum in e, vt γόνυ genu, ἀλέξανδρος Alexander, κάπρος caper.

Π mutatur in p, vt πατὴρ pater. Interdũ in ſuam aſpiratam, quæ eſt apud nos ph, vt τρόπαιον trophæum. Item in ſuam mediam quæ eſt apud nos b, vt πύξος buxus, ἄραψ Arabs.

P mutatur in r, vt ῥήτωρ rhetor. Vbi ſciendum, omnem dictionem quæ apud Græcos ſcribitur per ρ in princi-

pio dictionis, apud nos transferri cum aspiratione, vt ῥητορικὴ rhetorice.

Σ vertitur in s, vt Σίσυφος Sisyphus. Interdum in x, vt Αἴας Aiax. Item in t, vt σὺ tu, σὲ te.

T mutatur in t, vt Τροία Troia, Τάνταλος Tantalus. Inuenitur etiam mutatum in s, sigma præcedéte, vt ὀστᾶ ossa.

Υ plerunque remanet, vt ἱερώνυμος Hieronymus, συνώνυμον synonymum. Transit etiam in u, vt Ρώμυλος Rhomulus, πύξος buxus, σῦς sus, μῦς mus.

Φ vertitur in ph, vt φιλόσοφος philosophus. Aliquando etiam in f, vt φυγὴ fuga, φήμη fama. Item in suam mediá, vt ἄμφω ambo.

X mutatur in ch, vt Χρύσης Chryses, Χρυσόστομος Chrysostomus, Χριστὸς CHRISTVS.

Spiritum asperum Græcum modò in s vertimus, vt ἕξ sex, ἑπτὰ septem: modò in u, vt ἑνετὸς Venetus, ἑσπέρα

veſpera. Sed frequenter in noſtrã aſpirationem, vt ὕμνος hymnus.

Ψ mutatur in pſ, vt αἰθίοψ AEthiops. Aliquãdo in bs, vt ἄραψ Arabs, ἄψυρτος Abſyrtus.

Ω mega tranſit in o longũ, vt ὠκεανὸς Oceanus, εἴδωλον idôlum.

De υ.

Υψιλὸν, i nudũ & ſimplex, ita dictum habita ratione diphthongi impropriæ ῳ, quæ iota perpetuò comitem habet.

De ε η ο ω.

Vt ο dicitur μικρὸν collatum τῷ μεγάλῳ, ita etiam ε dicitur ψιλὸν, id eſt tenue & ſimplex, cõparatum η, quod eſt velut ε διπλοῦ καὶ σύνθετον. Cõſtat enim propius intuenti & maiores & minores literas Græcas, η compoſitum eſſe è duobus εε, vt ω è duobus οο: qua in ſententia ſunt Grãmatici haud vulgares, qui conſtanter affirmant veteres Græcos pronuntiauiſſe η per ε: quod etiam

docent nomina illa, πηνελόπη, γραμματική, & ἐπιτομή, quæ Latinè à veteribus per e reddita sunt, Penelope, Grammatice, epitome.

DE TONIS, TEMPORIbus, spiritibus, & passionibus: quæ omnia generali προσῳδιῶν, id est, accentuū appellatione comprehendun[tur.]

Τόνοι, seu accentus sunt tres. Acutus θεός, λόγος, τύπτομαι. Grauis ` τιμὴ. Circunflexus ~ ποιῶ, βοᾶτε. Acutus attollit syllabā quam afficit, Grauis deprimit: Circunflexus attollit atque deprimit.

Χρόνοι, id est Tempora duo, Lōgum & Breue: quorum prius hac nota - significatur, & vocali productæ superponitur: Posterius autem ita notatur ˘ vocalem correptam indicans.

Πνεύματα, hoc est Spiritus sunt duo. Asper, siue densus ʽ ἅμα. Lenis, siue tenuis ʼ ἐγώ. Semper autem vocalis aut diphthongus initio dictionis alterum

possidet è spiritibus.

Sed consonans ρ in principio quidé aspiratur, ῥώμη: in medio verò si geminetur, priore loco leuigatur, posteriore aspiratur, πύῤῥω.

Πάθη, id est Passiones sunt tres, Apostrophus ' Hyphen ‿ Hypodiastole,

Ἀπόστροφος, Id est Auersio, in fine dictionis ponitur, éstque nota reiectæ vocalis alicuius ex his quatuor α ε ι ο, aut diphthógi αι vel οι: quod fit ob sequentem vocalem, quæ si aspiretur, tenuis consonans verbi præcedentis mutatur in aspiratam, πάντα ἔλεγον, πάντ' ἔλεγον. Profertur enim in more vnicæ dictionis, ἀπὸ οὗ, ἀφ' οὗ, κατὰ οὗ, καθ' οὗ, νύκτα ὅλην, νύχθ' ὅλην.

Ὑφὲν, id est Subunio, nota est qua dictiones duæ coniunguntur, vt ex duabus vna fiat, vt ὅστισοῦν, ὁπωσοῦν.

Ὑποδιαστολὴ, id est Subdistinctio, illi opponitur. Coniuncta enim disiungit, vt ὅ,τι. ὅ,τε.

LITERARVM NEXVS, VARIÁque & compendiaria ſcribédi ratio, qua elegantius ſcribentes vtuntur.

αι.	γαν.	γρι.
αλ.	γὰρ.	γρο.
ἀλλ.	γας.	γυ.
αν.	γε.	γυι.
αξ.	γει.	γυν.
αο.	γελ.	γω.
ἀπο.	γελλ.	δα.
ἀρ.	γεν.	δαι.
αρ.	γερ.	δαν.
ας.	γευ.	δαυ.
αὐ.	γη.	δὲ
αὐτὸ.	γην.	δει.
αὐτοῦ.	γι.	δεξ.
αὐτοῦ.	γίνεται.	δευ.
αὐτῷ.	γμ.	δη.
γγ.	γν.	δην.
γα.	γο.	δι.
γαι.	γς.	δια.

δίο	δίο.	θαυ	θαυ.	κλ	κλ.
δο.		θε.		κν.	
δρ.		θει	θει.	κο	κο.
δυ.		θη	θη.	κρ.	
δη.		θην	θην.	κρα	κρα.
δυν	δυν.	θι.		κυ.	
δυς	δυς.	θν.		κη.	
δω.		θο.		κω.	
εἰ.	εἰ.	θρ	θρ.	κῶν	κῶν.
εἶναι	εἶναι.	θρο	θρο.	λλ. λα. λο.	
ἐκ	ἐκ.	θρω	θρω.	μμ.	
ελ.	ελλ.	θυ.		μα	μα.
ἐν	ἐν.	θω.		μαι.	
ἐξ	ἐξ.	κα.		μαν	μαν.
ἐπειδὴ	ἐπειδή.	καὶ	καὶ.	μαρ	μαρ.
ἐϖευ	ἐϖευ.	καθω	καθω.	μας.	
ἐπι	ἐπι.	καν	καν	ματων	μάτων.
ἐςι	ἐςι.	κας.		μαυ	μαυ.
ευ	ευ.	κατὰ	κατά.	με.	
ευς	ευς.	κε.		μεθ	μεθ.
ην	ην.	κεφάλαιον	κεφάλαιον	μελ	μελ.
θα	θα.	κη.		μελλ	μελλ.
θαι.		κι.		μὲν	μὲν μέν.

μ̊ν	μένος.	πρ	παρ.	πυν	πυν.
μτ	μετά.	παρα	παρα.	πω.	
μη		παυ	παυ.	ρα	ρα.
μην	μην:	πε.		ρι.	
μι.		περ	ϖερ.	ρο.	
μν.		περι	περι.	σα	σα.
μο	μο.	πευ	πευ.	σαι.	
μυ	μυ.	πι.		σαν σαν	σαν.
μυν	μυν	πλ.		σαρ	σαρ.
μω	μω.	πν.		σας.	
μῶν	μῶν.	πο.		σαυ	σαυ.
οἷον	οἷον.	πτε.		σαῦτα	σαῦτα.
ον	ον.	πτευς	πτευς	σβ	σβ.
ου	ου.	πτι.		σε.	
οὐδὲ	οὐδὲ.	πτο.		σει	σει.
οὐκ	οὐκ.	πτω.		ση.	
οὐκα	οὐκα.	πρ.		σθ	σθ
οὖν	οὖν.	πρα.		σθα	σθα
οὗλος οὗλος	οὗλος	προ.		σθαι σθαι	σθαι
πα.		πρω.		σθε.	
παι.		πι πι	πι.	σθη.	
παν	παν.	πυ	πυ.	σθην	σθην.

σθι.	σσαι.	σφ.
σθο.	σσαν σσαν.	σχα σχα.
σθω.	σσας σσας.	σχε.
σι.	σσε.	σχει.
σκ.	σση.	σχη.
σκη.	σσι.	σχην σχην.
σκο.	σσο.	σχι.
σμ.	σσω.	σχν.
σμ.	στ στ.	σχο.
σο σο.	στα στα.	σχου.
σου σου.	σται.	σχυ.
σπα σπα.	στας.	σχυν σχυν.
σπαι.	σταυ.	σω σω.
σπαν σπαν.	στε.	ττ ττ.
σπε.	στει.	τα τα.
σπει.	στη.	ται ται.
σπη.	στι.	ταῖς ταῖς.
σπι.	στο.	ταν ταν.
σπλ.	στρ.	τας.
σπο.	στυ.	ταυ.
σπυ.	στω.	ταῦτα ταῦτα.
σπω.	συ.	τε τε.
σσα σσα.	συν συν.	τη.

τῆν τλὼ τὴν.	ιοι υοι.	χθω.
τῆς τῆς.	χα.	χι.
τι τι.	χαι.	χν.
τλ.	χαμ χαν.	χο χο.
το το το το.	χαρ χαρ χαρ.	χρ χρ.
τὸν τὸν.	χθει.	χει.
τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ.	χας.	χυ.
τρ τρ τρ.	χθω.	χυν χὺν.
τρι τρι.	χε χδ.	χω χω.
τρο τρο τρο.	χη.	ψα.
τυ.	χην χην.	ψαι.
τυν τυν.	χθα χθα.	ψαν ψαν.
τῷ τῷ τῷ.	χθαι.	ψας.
τω τω.	χθας.	ψαυ.
τῶν τῶν τῶν.	χθε.	ψε.
ῦ ῦ.	χθη.	ψδ.
υι υι.	χθην χθην.	ψη.
υν υν υν.	χθι.	ψι.
ὑπ ὑπ.	χθο χθρ.	ψο.
ὑπερ ὑπερ.	χθυ.	ψυ.
ὑπο ὑπο.	χθυν χθυν.	ψω.
υς υς.	χθυς χθυς.	ῷ ῷ ῷ.

ratio, quam ex grammaticorũ libris vetuſtiſſimis petitam typis noſtris expreſſimus.

ὀξ	ὀξεῖα
γε ζ	γενικὴ
δο ζ	δοτικὴ
αἰτια ζ	αἰτιατικὴ
κλη ζ	κλητικὴ

Eodẽ modo & in reliquis caſibus, vt

γε ζῆς	γενικῆς		
γε ζῇ	γενικῇ		
γε ζὴν	γενικὴν		
[illegible] aut [illegible]	δίφθογγος		
[illegible]	διφθόγγου	[illegible]	διφθόγγῳ
[illegible] aut [illegible]	δίφθογγον		
[illegible]	ἀόριστος	[illegible]	ἀορίστου
μ	μέσος	μ	μέσου
μ	μέσον	μ	μέλλων
[illegible]	παρακείμενος.	παραγ ζός	παραγωγικὸς
[illegible]	ὑπερσυντελικός.	ἀν	ἀντὶ τοῦ

Sciendum etiam, literis, ac interdum dictionibus lineam paruam superponi, quæ eas aut materialiter sumi indicet, vt ᾱ, ε̄, ἐπῑ, ὑπε̄ρ, & huiusmodi apud Grāmaticos : aut nomina propria esse significet, vt δημο̄σθένης, ἰσο̄κράτης. Quod à nobis obseruatur ad discrimen inter ea quæ & appellatiua & propria nomina esse possunt, cuiusmodi sunt λύκω̄ν λύκωνος, ἀρίστω̄ν ἀρίστωνος, πολέμω̄ν πολέμωνος. εὔδοξο̄ς. Interdum etiam linea recta superposita, literarum quæ desunt supplet defectū, vt ἄνο̄ς pro ἄνθρωπος, οὐνο̄ς pro οὐρανὸς.

quibus in Alexandro Traliano medico excudendo vsi sumus.

λ̷	λίτρα	<	δραχμὴ
χ̊	χόα	Γο	οὐγγία
C	σελήνη	S''	ἥμισυ
ἑξα̈ς'	ἑξάγιον	γρ'	γράμμα
κ̷ε	κεράτιον	λ̊	ὁλκὴ
μ̌	μνᾶ	ξ̷ε	ξεστὴ
κ̷υ	κύαθος	χ̌	χοῖνιξ

κ̷ο κοτύλη. ex veteri tamē Pauli AEginetæ codice manifestum est, ea nota etiam κοχλιάρια significari.

DE VERIS GRAECArum literarum apud antiquos formis & causis, ex Iano Lascare.

Α Φ Α, primi elementi forma ex pentagono figura dignoscitur. Eam enim, quòd ex quinque A talis figuræ, qualem approbamus, inuicem implicitis connexa sit, hoc modo, ✡ Πεντάλφα appellatã in reliquiis Magicorum librorũ, qui sub Hermetis & Pythagoricorum feruntur nomine, inuenire licet.

Α'

Γάμμα verò figuram, Δίγαμμα, quo vetustissimi vtebãtur in principiis dictionum à vocali incipientibus, rectè signatũ indicauerit. Si enim Δίγαμμα est ex duabus lateralibus lineis, vt ait Dionysius Halicarnasseus, vni rectæ coniugatis, hoc modo F, vna vni coniugata, μονόγαμμα conficiet. Verùm huius elementi talem figuram & pro-

portionem ex quarto etiam Iamblici de secta Pythagorica (vbi de habitu & proportione numerorum docens, qui ad aliquid considerantur, Γαμμοειδῶς voce vtitur) exactissimè possumus deprehendere.

Δέλτα triangularem apud antiquos habuisse figurã, & AEgyptus ipsa propter triangularem formam Δέλτα appellata,& pars in AEgypti medio eiusdẽ nominis, & libelli Δέλτοι nominati,quòd epistolæ etiã antiquitus triangulari figura plicarentur : & ἔμβολον acies ad cunei speciem structa, & media pars figuræ rhombi, & demũ Δελτωτὸν sydus, hãc Δέλτα figuram manifestissimè approbãt. Quin & Galenus in libello qui MEDICVS inscribitur, figuras quasdã fronti accidenter triangulares,ait Δέλτα similes.

De Ητα quoque legere est in Commentariis quæ in Thracem Dionysiũ

Diomedi & Porphyrio adſcribuntur, Quod Hτα nunc appellatur, dum Hellenes ſexdecim adhuc literis vterentur, ſpiritus locum tenuiſſe, additumque vel detractum vocalibus, aſpirationem aut leuigationem ſignificaſſe. Ex quo verò inter literas connumeratum, longi E locum obtinet. Eadem figura in duas perpendiculariter partes diſſecta, alterum ſemiſectum aſpiratum pæbuit ſpiritum, alterum verò tenuem. Legitur præterea apud eoſdẽ Grammaticos, lateralem lineolam rectæ exterius, id eſt, à parte adiunctam dextera hoc modo ꜰ, aſpiratum accentum reddere: interius verò ꟻ, tenuem. Tales igitur ſpiritus inuicẽ coniuncti, H literæ figurã demonſtrabũt.

Λάμϐδα figura ex acuto & graui accentu, quos diſſectum facit, vt iidem dicunt Grammatici, conſtare poteſt. Λάμβδα tamẽ forma à ſutura occipi-

tis, quam λαμβδοειδῆ vocant medici, & à monangulo, qui ad λάμβδα speciem λάμβδωμα dicitur apud Arithmeticos, facilè dignoscitur.

Κάππα quoque & Σῖγμα, quæ κοππατίας & σαμφόρας equos antiquitus nuncupabant, non ad authoris id apud Suidam referẽtis solummodo tempora, sed (quod mirum fortè videbitur) ad hanc vsque ætatẽ in Asia equis inusta, figuram suam liquidò patefaciunt.

Ταῦ & Υ alterius figura apud Lucianũ in libello cui δίκη φωνηέντων est titulus, ex ea pœna, quã Σῖγμα elemẽtum Ταῦ literæ putat esse statuẽdam, quòd eius locum surripiat, manifesta est.

Υ autem neminem latet: nanque & Hyacinthus flos celeberrimus, & vulgo feruntur versiculi, Littera Pythagoræ discrimine secta bicorni, &c.

Sed Φ quoque formam nos edocuit, qui caduceum scribit baculũ esse me-

diocris menſuræ, anguibus vtrinque ſupra eius medium complicatis in circuli modum, vt baculus ſit diameter ad ſimilitudinem Φ literæ.

X autem ex diagonio ſiue diallelo figura, quam & Χιαςὸν & X appellant rhetores, diſcernimus: & aſteriſcum in hunc modum ſignatũ inuenimus ※ Scribit autem Euſtathius X literam quatuor punctis inter lineas ad ipſam coniunctionem diſtinctã, aſteriſci præbere ſignum. Quinetiam ex Timæo Platonis, vbi harmonicam animæ cõſtitutionem quaſi producit in longũ, mox per longitudinem diuidit, lineiſque duabus effectis alteram per medium admouet alteri, atque eiuſmodi interſectionem X literæ ſimilem dicit. Hinc etiam huius elementi figuram dignoſcimus: ſiquidem axium inter ſeſe, & zodiaci cum æquinoctio interſectiones, authore Proclo, hoc loco

allegoricè ponit Plato, X literæ formam præ se ferentes.

Π duplici figura signauimus, quòd passim vtraque inuenta sit, vt minimè potuerim antiquiorē discernère, quū præsertim alterum Γ, Latinū inde deductum parua declinatione referre videatur. Alterius autem figura quod læuæ dexteram lineæ demittit æqualem, ex notis illis cōstare possit, quibus etiā antiquissimi numeri signabantur, vt in decretis & in antiquis monumentis inuentum est. Quibus etiam notis Solonis leges memoria proditū est pœnas pecuniarias signatas habuisse. In illis enim comperio in antiquis adhuc voluminibus in calce operum quādoque signatis, Π, Δ mediū in se continens, hoc modo, |Δ| quinquaginta significare. Item Γ, H mediū in se continēs, hoc modo, |H| quingenta. Item Π, X medium in se continens, quin-

que millia,sic |x| .Nã Π quinq; significat, Δ decem, H centum, X mille, quæ Γ contenta, id est, quinquies repetita, prædictos reddũt numeros. Sed hæc sic habent, non omnino præter rẽ hoc loco interpretata, quandoquidem & notæ sunt ãtiquissimæ, & eas admodum paucis existimem esse cognitas. Π autem tunc fortè dicetur aptius Δ & H & X in se medias continere, si læuæ lineæ parem habuerit dexteram. Quid, quod & Θ figurã lugubris literæ ex fabarum floribus, authore Varrone, vt refert Plinius, possemus asserere?

Et de M & N aliquid in medium afferre ex fragmentis Florentii de ponderibus & mensuris, necnon & de Iῶτα & Ω, per nomen IΩ, ex Ouidii versu in 2. Metamor. Littera pro verbis, quã pes in puluere duxit. Et de Ψ figura ex trifissili epitheto: immò & P figuram, & vtriusque o, quemadmodum

& Αλφα ex earum prolatione, quam Dionysius Halicarnasseus distinguere docuit, coniicere possit aliquis.

Et Ζῆτα figurā à Ζετα parte ædium: non enim ἀπὸ τοῦ ζῶ, neque ἀπὸ τοῦ ζέειν zetam & zeteculam, vt quidam, etymologiæ ratione minus habita, sed à Ζῆτα literæ figura, quemadmodum & Σίγμα sedile apud Martialem ab elemēti forma denominatum existimo.

Et Βῆτα sanè formam mediæ literæ ex partibus quarum sit media, figurare tentarem: verùm ne in ἀπειροκαλίαν incidisse videar, de his, ac de reliquis aliis, si cui curæ fuerit, inuestigandum relinquo: præsertim quū de quibus disseruimus, liquidò ferè constet: vt sit existimandum reliquas etiā, quas cum his inuentas & aptissimè cohærētes approbauimus, veras esse elementorum figuras, quibus antiquitas vteretur.

Et hæc quidē attigisse de veterrimis literarum

terarum figuris non abs re mihi visum est, Petre Medices, quũ tibi ante omnia rem gratam facturum me esse existimauerim, antiquitati summopere dedito: quod mehercule excellentis puto iudicii, quum in omni antiquorũ conatu, omnique opere magna semper aliqua & occulta deprehendatur ratio: vnde & hæ quoque literarum figuræ talem dimensionem & responsionem inuicem habere videntur, vt demonstrare facilè quis possit, nullas alias figuras tam varias inter se ex tãta linearum quantitate, tantam proportionem conueniẽtiámque seruare potuisse: vt non immeritò sit fides historiæ præbita, Cadmum secessum sibi delegisse Epigrammeam fontem è re denominatum, ad earũ excogitationem. Ad tam pulchrã enim, tam insignem, tam denique artificiosam figurarum dispositionem, & loco opportuno &

tempore opus fuit: quandoquidem & forma,& vox,& nomé earum ſymbolum aliquod præ ſe fert, Plutarchi teſtimonio. Quod enim grauiſſimus & ſapientiſſimus author in eo libello quem de E I quod erat in Delphis cóposuit, de vna affirmat litera, de reliquis etiam coniectari licet.

Hactenus de literis, earúmque antiquitate & forma,ex Iano Laſcare.

Numerus Græcorum.

	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	ι'	κ'	λ'	μ'	ν'	ξ'	ο'	ϖ'	ϟ'
1 α'	ια'	κα'	λα'	μα'	να'	ξα'	οα'	ϖα'	ϟα'
2 β'	ιβ'	κβ'	λβ'	μβ'	νβ'	ξβ'	οβ'	πβ'	ϟβ'
3 γ'	ιγ'	κγ'	λγ'	μγ'	νγ'	ξγ'	ογ'	πγ'	ϟγ'
4 δ'	ιδ'	κδ'	λδ'	μδ'	νδ'	ξδ'	οδ'	πδ'	ϟδ'
5 ε'	ιε'	κε'	λε'	με'	νε'	ξε'	οε'	πε'	ϟε'
6 ϛ'	ιϛ'	κϛ'	λϛ'	μϛ'	νϛ'	ξϛ'	οϛ'	πϛ'	ϟϛ'
7 ζ'	ιζ'	κζ'	λζ'	μζ'	νζ'	ξζ'	οζ'	ϖζ'	ϟζ'
8 η'	ιη'	κη'	λη'	μη'	νη'	ξη'	οη'	ϖη'	ϟη'
9 θ'	ιθ'	κθ'	λθ'	μθ'	νθ'	ξθ'	οθ'	ϖθ'	ϟθ'

100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
ρ'	σ'	τ'	υ'	φ'	χ'	ψ'	ω'	ϡ	α̣

CHARACTERES REgii secũdo loco sculpti, quibus Nouum D. N. IESV Christi testamentum minore forma excudimus.

Α α	Ι ι	Ρ ρ
Β β ϐ	Κ κ	Σ σ ς
Γ γ	Λ λ	Τ τ
Δ δ	Μ μ	Υ υ
Ε ε	Ν ν	Φ φ
Ζ ζ	Ξ ξ	Χ χ
Η η	Ο ο	Ψ ψ
Θ θ ϑ	Π Γ ϖ π	Ω Ω ω

LITERARVM NEXVS, VARIÁque & compendiaria scribẽdi ratio, qua elegantius scribentes vtuntur.

αι δη δῃ δυ αν αξ ἀπὸ αρ αρ ας αυ αὐτοῦ αὐτῷ
γγ γῆ γα γαι γαν γὰρ γὰρ γας γαυ γε γὴ γὴν γη γὴν
γι γμ γν γρ γς γει γεο γυ γῃ γων γχ γχε γω
δα δαι δαν δας δαυ δὲ δε δη δη δὴν δι δὶα
δο δρ δυ δῃ δων δις δω
ε ει εἰ ἐκ ἐν ἐν ἐξ ἐπὶ ἐς ἐπὶ ευ ... ην
θα θαι θαυ θε θε θη θη θη θὴν θι θν θο θο
θρ θρ θυ θω θω
κα κ καὶ καὶ καν κας κατὰ καυ κε κη κι κλ κν

χο χρ χυ χου χω λλ

μμ μα μαι μαν μὰρ μας μεχ μαυ με μεθ
μη μι μιν μῖ μη μλω μι μν μο μυ μιω
μω μου μὼν

οἶ ν. κα ἐστι

πα παι παν παρα πας παυ πε παρ παρὰ πη πι πλ
πν πο πρ παρα περι περὶ πη πυ πω πω

ρα ρε

σ σα σαι σαν σὰρ σας σαυ σβ σε σδ ση σθα
σθαι σθαι σθε σθη σθω σθω σθι σθο σθω σι σκ
σμ σο σ σπα σπαι σπαν σπας σπε σπει σπη
σπι σπλ σπο σπυ σπω στα σται σταν στας στε
στει στη στι στο στω συ σχυ σφ ς στα
σται σταν στας σταυ στε στι στη στι στο στρ συ στω σχα
σχε σχι σχη σχω σχι σχο σχε σχυ σχυ σχω σω σω
τα τα τ ται τ ταν τας ταυ τε τη τη τω τ τι τ
το τ τ τ τ τ τε τει τ τυ τυ τω τ τω
τ τω

υ υ υ υν ὑπ ὑπὲρ ὑπὸ υς ὑι

χα χαι χαν χὰρ χας χαυ χε χει χη χυ χθ
χθυ χθω χι χν χο χε χυ χυυ χω
ψα ψαι ψαν ψας ψαυ ψε ψει ψη ψι ψο ψυ ψω

Notæ compendiariæ quibus in excudendo Nouo testamento vsi sumus, cum aliis nonnullis.

θς	θεὸς	σεῖα	σωτηρία
θυ	θεοῦ	σεῖος	σωτήριος
θῷ	θεῷ		

θ͞ν	θεὸν	πῆρ	πατὴρ
		πρ̄ς	πατρὸς
ἰς̄	ἰησοῦς	μῆρ	μήτηρ
ἰῦ	ἰησοῦ	πν̄α	πνεῦμα
ἰν̄	ἰησοῦν	πν̄ς	πνεύματος
		πν̄ι	πνεύματι
χς̄	χριστὸς	δα̃δ	δαβὶδ
χῦ	χριστοῦ		
χῶ	χριστῷ	ἰη̄λ	ἰσραὴλ
χν̄	χριστὸν	ἰλῆμ	ἱερουσαλὴμ
χὲ	χριστὲ	οὐνὸς	οὐρανὸς
		οὐνιος	οὐράνιος
κς̄	κύριος		
κῦ	κυρίου	σρ̄ος	σταυρὸς
κῶ	κυρίῳ	σρ̄ου	σταυροῦ
κν̄	κύριον	σρῶσας	σταυρώσας
κὲ	κύριε	σρωθεὶς	σταυρωθεὶς
σῆρ	σωτὴρ	ἄνος	ἄνθρωπος
σρς̄	σωτῆρος	φιλα̃νος	φιλάνθρωπος
σρ̄ι	σωτῆρι	φιλανία	φιλανθρωπία
σρα̃	σωτῆρα		

Ψαλ. ρις´.

ΑἸνεῖτε τὸν Κύριον πάντα
τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν
πάντες οἱ λαοί·
Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ
ἔλεος αὐτοῦ ἐφ'
ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Pſal. 116.

Laudate Dominũ omnes
gentes: laudate eum
omnes populi.
Quoniam confirmata eſt
miſericordia eius ſuper
nos: & veritas Domini
manet in æternum.

CHARACTERES REgii posteriores, quibus Nouum D. N. IESV Christi testamentū maiore forma excudimus, in quo excudendo trium generum his Regiis characteribus vsi sumus.

Α α α	Ι ι	Ρ ρ ρ
Β β ϐ	Κ κ	Σ σ ϲ ς
Γ γ Γ	Λ λ	Τ τ Τ Τ
Δ δ δ	Μ μ	Υ υ
Ε ε	Ν ν	Φ φ
Ζ ζ ζ	Ξ ξ	Χ χ
Η η η η	Ο ο	Ψ ψ
Θ θ ϑ	Π Π ϖ π	Ω ω

Literarum Nexus, varia item & compendiosa scribendi ratio.

αι αι ἀλ ἀλλ αν αυ ἀξ ἀπο

ἀρ αρ αρ ας αυ αὐτοῦ αὐτῶ

γα γα̣ γαι γαι γαν γδ γδ

γαρ γας γαυ γε γε γη γη

γην γην γη γη̣ γλω γι γμ

γν γο γς γει γεο γυ γυ

γυω γχ γχε γω γω̣

δα δαι δαν δας δαυ δ δε

δει δη δλω δι δο δρ δυ δυ

δυω δις δω

ε ει ει εκ εν εν εξ επι επι

εστι ευ ιω

θα θαι θαν θας θαυ θε θει θη

θλω θι θο θρ θεο θεω θυ θω

κα κα κ κ και και καν κας

κατ καυ κε κη κι κλ κν κο

κρ κυ κω

λλ λα λο

μα μαι μαν μδ μδρ μας μαυ

με μθ μη μην μην μετ μη

μlw μι μμ μν μο μυ μυω
μω μ᾽ϑ᾽
οἱ. οἷ οἷον. ον. ος.
ου ουκ ουτος
πα παι παν παρ παρ πας παυ
πε περ περι πη πι πλ πν πο
πο πς πρα πρι προ πτ
πυ πω πω ρα ρι ρο
σα σαι σαν σαν σαρ σας σαυ
σβ σε σθ ση σθ σθα σθς
σθαι σθε σθη σθαι σθαι σθι σθο
σθυ σθω σι σκ σμ σο σπ σπα
σπαι σπαν σπας σπε σπει σπη
σπι σπλ σπο σπυ σπω στ
στα σται σταν στας στε στει
στη στι στο στυ στω ς ςα
ςαι ςαν ςας ςαυ ςε ςθ ςη ςι
ςο ςρ ςυ ςω συ σῶν σφ

σχ σχα σχε σχι σχη σχην σχε σχο
σχς σχυ σχυν σχω σω
τῇ τα τα τὰ ται ταν τας ταυ τε
τε τερ τη τῆ την τὴ τι τι τλ το
τὸ τὸ τῇ τὸν τὸν τοῦ τοῦ τοῦ
τοῦ τοὺς τρ τρ τρ τει τεσ
τυ τυν τῶ τω τῷ τῷ τῶν
υ υ υν υν ὑπὸ ὑπὸ υς υσι
χα χαι χαν χαρ χας χαυ χε
χι χη χην χθ χθην χθω χι
χν χο χθ χς χει χυ χυν
χω
ψα ψαι ψαν ψας ψαυ ψε ψι
ψη ψι ψο ψυ ψω
ῳ ὡ ῷ

Ecce nũc benedicite Domino
Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον
omnes ſerui Domini, Qui ſtatis
πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου, Οἱ ἑστῶτες
in domo Domini: in atriis domus
ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου
Dei noſtri. In noctibus
Θεοῦ ἡμῶν. Ἐν ταῖς νυξὶν
extollite manus veſtras in
ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς
ſancta: & benedicite Dominũ.
τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.
Benedicat te Dominus ex Sion
Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιὼν,
qui fecit cælum & terram.
ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

ΕΥΧΗ ΚΥΡΙΑΚΗ,
ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου.

ΠΑτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓγέλου πρὸς τὴν ἁγιωτάτην παρθένον,
ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

ΕΙσελθὼν ἄγγελος πρὸς Μαριάμ, εἶπε, Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί. Ελισάβετ, Καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

PRECATIO DOMINICA *ex ſecundum Matthæum Euangelio.*

P*Ater noſter qui es in cælis, ſanctificetur nomen tuũ. Adueniat regnũ tuum. Fiat volũtas tua, ſicut in cælo & in terra. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem, ſed libera nos à malo. Amen.*

SALVTATIO AN*geli ad ſanctiſſimam virginem, ex ſecundum Lucam Euangelio.*

I*Ngreſſus angelus ad Mariam, ait, Aue gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus. Eliſabeth, Et benedictus fructus ventris tui.*

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ πατέρων, τὸ καὶ ἄλλως ἐπιγραφόμενον, Σύμβολον τὸ Νικαῖον καὶ Κωνσταντινουπολιτανόν.

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων, καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός, καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ἐκ-

SYMBOLVM SANCTOrum patrum: aliàs inſcriptum, Symbolum Nicænum & Conſtantinopolitanum.

CRedo in vnum Deum, patrē omnipotentem, creatorem cæli & terræ, viſibilium omniū & inuiſibiliū. Et in vnū Dominū Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum, ex Patre natum ante omnia ſecula, Deum de Deo, lumē de lumine, Deum verum de Deo vero. genitum non factū, conſubſtantialē patri, per quē omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria virgine, & homo factus eſt. crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus & ſepultus eſt, Et reſurrexit tertia die ſecundū ſcripturas, & aſcendit in cælos, ſedet ad dexterā Patris, & iterū venturus eſt cum gloria, iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominū & viuificātē, qui ex Patre Filióque pro-

προελθόμενον, τὸ σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΑΙ ΘΕΟΥ

διὰ Μωσέως δοθεῖσαι.

Ἐξόδου κ΄.

Καὶ ἐλάλησε Κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων, Ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ.

Οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν, ὑποκάτω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς. ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτὴς, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς

cedit, qui cum patre & filio simul adoratur & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et in vnã sanctam catholicam & apostolicã Ecclesiam. Confiteor vnũ baptisma in remissionem peccatorũ. Et expecto resurrectionẽ mortuorũ, & vitã venturi seculi. Amẽ.

DECEM PRAECEPTA DEI per Mosem data.

Exod. X X.

Et locutus est Dominus omnes sermones hos, dicens, Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra AEgypti, de domo seruitutis.

Non erunt tibi dij alieni præter me.

Non facies tibi idolum, neque vllius simulachrũ, quæcũque in cælo sursũ, & quæcũq; in terra deorsum, & quæcũq; in aquis sub terra. Non adorabis ea, neque seruies eis. Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus zelotes, reddens peccata patrum in filios, in tertiã & quartã generationẽ odio habẽtibus me, & faciẽs misericordiã in milia diligẽtibus me, &

τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου.

Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ Κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, ἁγιάζειν αὐτήν.
ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σύ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. διὰ τοῦτο ηὐλόγησε Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν.

Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

Οὐ φονεύσεις.

Οὐ μοιχεύσεις.

seruantibus præcepta mea.

Non accipies nomen Domini Dei *tui in vanum : non enim mundabit* Dominus *accipientem nomen eius in vanum.*

Memento diem Sabbatorum *sanctificare eum.*

Sex diebus operaberis, et facies omnia opera tua: at die septima, Sabbata Domino Deo *tuo.* Non *facies in ea omne opus tu, & filius tuus, & filia tua, seruus tuus, & serua tua, bos tuus, & subiugale tuum, & omne iumentum tuum, & aduena habitans in te.* In *sex enim diebus fecit* Dominus *cælum & terram, & mare, & omnia quæ in eis, & requieuit die septima.* Propter *hoc benedixit* Dominus *diem septimam, & sanctificauit eam.*

Honora *patrem tuum & matrem tuam, vt bene tibi sit, & vt longæuus sis super terrã bonam, quã* Dominus Deus *tuus dat tibi.*

Non *occides.*

Non *mæchaberis.*

Οὐ κλέψεις.

Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς σκεύους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΑΝΑΣΣΗ βασιλέως τοῦ Ἰούδα.

Κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν, ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου, ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον, καὶ σφραγισάμενος αὐτὴν τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου, ὃν πάντα φρίσσει, καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεώς σου, ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου, καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ

Non furaberis.

Non falsò testificaberis contra proximũ tuũ testimonium falsum.

Non concupisces vxorem proximi tui, non concupisces domum proximi tui, neque agrum eius, neque seruum eius, neque ancillam eius, neque bouem eius, neque subiugale eius, neque omnem supellectilem eius, neque quæcunque proximi tui sunt.

ORATIO MANASSAE Regis Iuda.

Domine omnipotens Deus patrũ nostrorũ, Abrahã, & Isaac, & Iacob, & seminis eorum iusti, qui fecisti cælum & terram cum omni ornatu eorum, qui ligasti mare verbo præcepti tui, qui conclusisti abyssum, & signasti eam terribili & laudabili nomine tuo: quem omnia pauẽt, & tremũt à vultu virtutis tuæ: quia importabilis est magnificentia gloriæ tuæ, & insustentabilis ira

τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου, ἀμέτρητόν τε
καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου. σὺ γὰρ
εἶ Κύριος ὕψιστος, εὔσπλαγχνος, μακρόθυμος, καὶ
πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων,
σὺ Κύριε κατὰ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου ἐπηγ-
γείλω μετάνοιαν, καὶ ἄφεσιν τοῖς ἡμαρτηκόσι σοι,
καὶ τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου ὥρισας μετά-
νοιαν ἁμαρτωλοῖς εἰς σωτηρίαν. Σὺ οὖν Κύριε
ὁ Θεὸς τῶν δικαίων, οὐκ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις,
τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐχ ἡμαρ-
τηκόσι σοι, ἀλλ᾽ ἔθου μετάνοιαν ἐπ᾽ ἐμοὶ τῷ ἁ-
μαρτωλῷ, διότι ἥμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμ-
μου θαλάσσης· ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, Κύ-
ριε, ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ εἰμὶ
ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ
τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου, κατακαμπτόμενος
πολλῷ δεσμῷ σιδήρῳ, εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαι τὴν
κεφαλήν μου, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἄνεσις, διότι πα-
ρώργισα τὸν θυμόν σου, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου
ἐποίησα, μὴ ποιήσας τὸ θέλημά σου, καὶ μὴ φυλά-
ξας τὰ προστάγματά σου, στήσας βδελύγματα,
καὶ πληθύνας προσοχθίσματα, καὶ νῦν κλίνω γό-

cõminatiõis tuæ super peccatores: immẽsa vero & ininuestigabilis miseric. promissiõis tuæ. Tu enim es Dominus altissim⁹, benignus, lõganimis, & multũ misericors, & pœnitẽs super malitias hoĩm. Tu Domine secũdũ multitudinẽ bonitatis tuæ promisisti pœnitentiã & remissionẽ iis qui peccauerũt tibi, & multitudine miserationũ tuarũ decreuisti pœnitẽtiam peccatoribus in salutẽ. Tu igitur Domine Deus iustorũ, nõ posuisti pœnitentiã iustis, Abraham, & Isaac, & Iacob, iis qui non peccauerũt tibi: sed posuisti pœnitẽtiam propter me peccatorẽ: quoniã peccaui super numerũ arenæ maris. multiplicatæ sunt iniquitates meæ Domine, multiplicatæ sunt iniquitates meæ, & nõ sum dignus intueri & aspicere altitudinẽ cœli, præ multitudĩe iniquitatũ mearũ: ĩcuruat⁹ sum multo vĩculo ferreo, vt nõ possim attollere caput meũ, et nõ est mihi respiratio, quia excitaui iracundiam tuam, & malum coram te feci: non feci voluntatem tuam, & non custodiui mandata tua, statui abominationes, & multiplicaui offensiones. Et nunc flecto ge-

νυ καρδίας μου, δεόμενος τῆς παρὰ σου χρηστότητος. ἡμάρτηκα Κύριε, ἡμάρτηκα, καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω. ἀλλ' αἰτοῦμαι δεόμενός σου, ἄνες μοι Κύριε, ἄνες μοι, καὶ μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου, μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας, τηρήσῃς τὰ κακά μοι, μηδὲ καταδικάσῃς με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, διότι σὺ εἶ Θεὸς, Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ ἐν ἐμοὶ δείξεις πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην σου, ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου, καὶ αἰνέσω σε διὰ παντὸς, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΩΔΗ ΖΑΧΑΡΙΟΥ.

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, σωτηρίαν ἐξ ἐ-

nu cordis mei, precans à te bonitatem.
Peccaui Domine, peccaui, & *iniquitates meas ego agnoſco. Quare peto, rogans te, remitte mihi* Domine, *remitte mihi: & ne ſimul perdas me cũ iniquitatibus meis, neq; in æternũ iratus, reſerues mala mihi, neque damnes me in intima terræ loca: quia tu es* Deus, Deus *(inquã) pœnitentium: & in me oſtendes omnem bonitatem tuam, quia indignum ſaluabis me ſecũdũ magnã miſericordiã tuã, & laudabo te ſemper omnibus diebus vitæ meæ, quoniam te laudat omnis virtus cælorum, & tibi eſt gloria in ſecula.* Amen.

CANTICVM ZACHARIAE.

BEnedictus Dominus Deus Iſrael, *quia viſitauit & fecit redemptionem plebis ſuæ:* Et erexit cornu ſalu*tis nobis, in domo* Dauid *pueri ſui:* Sicut *locutus eſt per os ſanctorum qui à ſeculo ſunt, Prophetarũ eius,* Salutem *ex ini-*

ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς· ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

ΩΙΔΗ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΗΣ παρθένου Μαρίας.

Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν

micis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos: Ad faciendã misericordiã cũ patribus nostris, & memorari testamenti sui sancti, Iusiurandũ quod iurauit ad Abrahã patrem nostrũ, daturũ se nobis, Vt sine timore, de manu inimicorũ nostrorũ liberati, seruiamus illi In sanctitate & iustitia coram ipso, omnibus diebus vitæ nostræ. Et tu puer, propheta altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare vias eius, Ad dandã scientiam salutis plebi eius, in remissionẽ peccatorum eorum Per viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus visitauit nos Oriens ex alto, Illuminare his qui in tenebris & vmbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

CANTICVM SANCTISSIMÆ *virginis Mariæ.*

M*Agnificat anima mea Dominum: Et exultauit spiritus meus in Deo salutari meo, Quia respexit ad hu-*

ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ. διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

ΩΔΗ ΣΥΜΕΩΝΟΣ.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ. ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

militatem ancillæ ſuæ: ecce enim ex hoc beatā me dicēt omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctū nomē eius. Et miſericordia eius à progenie in progeniē timentibus eū. Fecit potentiam in brachio ſuo: diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. Depoſuit potentes de ſede, & exaltauit humiles. Eſurientes impleuit bonis, & diuites dimiſit inanes. Suſcepit Iſrael puerū ſuum, recordatus miſericordiæ ſuæ: Sicut locutus eſt ad patres noſtros, Abraham & ſemini eius in ſecula.

CANTICVM SYMEONIS.

Nunc dimittis ſeruum tuum Domine, ſecūdum verbum tuum in pace: Quia viderunt oculi mei ſalutare tuū: Quod paraſti ante faciem omnium populorum, Lumē ad reuelationem gentiū, & gloriā plebis tuæ Iſrael.

ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ πρὸ τοῦ γεύσασθαι.

Χριστὲ ὁ Θεός, εὐλόγησον τὴν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν τῶν δούλων σου, ὅτι ἅγιος εἶ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ γεύσασθαι.

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐλεῶν καὶ τρέφων ἡμᾶς ἐκ τῶν αὐτοῦ πλουσίων δωρεῶν, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ, ἄλλως.

Εὐλογεῖτε. ὁ Θεός. τὴν δὲ παρατεθειμένον καὶ παρατεθησόμενον διὰ τοῦ θείου λόγου ἁγιασθήτω ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἀμήν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΤΗΣ τραπέζης.

Εὐχαριστοῦμέν σοι παντοκράτωρ θεέ, ὑπὲρ πασῶν τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὃς ζῇς καὶ βασιλεύεις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

BENEDICTIO MENſæ ante deguſtationem.

CHriſte Deus, benedic cibum & potum ſeruorũ tuorũ, quoniã ſanctus es iugiter, nũc & ſemper, et in ſecula ſeculorũ. Amẽ.

GRATIARVM ACTIO POST deguſtationem.

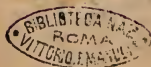
BEnedictus Deus, qui miſereris & alis nos ex largis donis tuis, ídque ex gratia & benignitate tua iugiter, nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorum. Amen.

BENEDICTIO MENſæ, aliter.

BEnedicite. Deus. Omne quod appoſitum eſt, & apponetur, per Dei verbum ſanctificetur, in nomine patris & filii & ſancti ſpiritus. Amen.

GRATIARVM ACTIO menſæ.

GRatias agimus tibi omnipotens Deus, pro omnibus beneficiis tuis, qui viuis & regnas in ſecula ſeculorum. Amen.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

